

บทความวิจัย

เรื่อง แนวความคิดและความเปลี่ยนแปลงในสังคมญี่ปุ่นที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์

เรื่อง Always Sunset on the third street

โดย

นางสาว สุจิรา วุฒิใบาทุกาจิตต์

รหัสนักศึกษา 05530821

เสนอ

อาจารย์คมกฤษ อุ่ยเต็กเค่ง

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาเอเชียศึกษา

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
- ขอบเขตของการศึกษา	3
- วิธีการดำเนินการวิจัย	3
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
- เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ผลการศึกษา	
- วิเคราะห์รายละเอียดและองค์ประกอบของภาพยนตร์	12
- ความคิดของชาวญี่ปุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์	16
- การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์	21
สรุปผลการศึกษา	24
บรรณานุกรม	25-26

บทนำ

1.ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945) ญี่ปุ่นได้รับความเสียหายมากมายจากสงครามครั้งนี้ ทำให้ความหวังในการสร้างจักรวรรดิญี่ปุ่นที่สร้างมานับสิบปีได้พังทลายลง ญี่ปุ่นจึงพยายามพัฒนาประเทศให้กลับมารุ่งเรืองอีกครั้ง โดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความมีระเบียบวินัย ความแข็งแกร่งของชาวญี่ปุ่นเองที่ได้วางไว้ใน ช่วงพัฒนาประเทศก่อนสงครามมาเป็นตัวช่วยในการผลักดันประเทศ (วาทีน ศานต์ สันติ, 2553 : ออนไลน์)

ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street หรือ ถนนสายนี้หัวใจไม่เคยลืม กำกับโดย ทะกะชิ ยะมะซะกิ เป็นภาพยนตร์ที่ได้รับเสียงชมอย่างท่วมท้น และเป็นภาพยนตร์ที่อยู่ในอันดับ 1 ใน 10 ของหนังที่ทำเงินสูงสุดประจำปี 2005 ของประเทศญี่ปุ่น และยังได้รับรางวัลสถาบันภาพยนตร์ญี่ปุ่นประจำปี 2006มาถึง 12 สาขาจาก 14 สาขาอีกด้วย ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการ์ตูนเรื่อง ซัน โซเมะ โนะยูโฮ ซึ่งเป็นผลงานการ์ตูนคลาสสิกของ ไชกัน เรียวเฮ ที่เขียนมาตั้งแต่ยุค 70 ภาพยนตร์เรื่องนี้มีทั้งหมด 3 ภาค เรื่องราวของภาพยนตร์นั้นเต็มไปด้วยความหวังและความซาบซึ้งกินใจ ที่สื่อผ่านทางตัวละครแต่ละตัวได้อย่างลงตัว กระบวนการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ดำเนินไปอย่างราบเรียบโดยเสนอผ่านการเล่าเรื่องราวชีวิตของคนในชุมชนเล็กๆบนถนนสายหนึ่ง ชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ไม่เร่งรีบ และมีคติและแง่คิดแทรกอยู่ในเนื้อเรื่องผ่านเหตุการณ์ต่างๆที่ตัวละครแต่ละตัวได้สัมผัสมา (Wikipedia, 2556 : ออนไลน์)

ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street นี้ เป็นเรื่องราวของการใช้ชีวิตของคนกลุ่มเล็กๆ ที่ต่างก็มีความฝันของตัวเอง พวกเขาอาศัยอยู่ในตรอกเก่าแก่เล็กๆ แห่งหนึ่งของกรุงโตเกียว ในราวปีโชวะ 33 หรือ ค .ศ. 1958 ช่วงที่สงครามโลกครั้งที่ 2 เพิ่งยุติได้ไม่นาน ภายใต้การฟื้นฟูทางเศรษฐกิจเทคโนโลยีและการก่อสร้างหอคอยโตเกียว เจ้าของร้านซ่อมรถซูกิโอดิ ได้รับเด็กหญิงที่เพิ่งเรียนจบมาทำงานแต่เขาอ่านใบสมัครผิดเข้าใจว่าเด็กหญิงคนนั้นซ่อมรถที่ใช้เครื่องยนต์เป็นทั้งๆที่ใบสมัครเขียนไว้ว่าซ่อมรถจักรยาน จากความเข้าใจผิดนำไปสู่ความผูกพันที่ดีขึ้นกว่าเดิม เรื่องของหนุ่มนักประพันธ์ที่มีความฝันอยากเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนแต่โชคไม่ดีที่วรรณกรรมของเขาที่ส่งไปทุกเดือน ไม่เคยได้รับรางวัลอะไรกับคนอื่นเขาเลย โชคชะตาพาให้เขามาพบกับเจ้าของร้านเหล้าซึ่งเคยเป็นนางรำมาก่อน และต้องมาเลี้ยงลูกให้เพื่อนที่เคยเป็นนางรำด้วยกัน แต่เธอได้ทิ้งลูกไปมีสามีใหม่ ด้วยความสามารถของเจ้าของร้านเหล้า ทำให้นักประพันธ์หนุ่มจำใจต้องรับเด็กผู้ชายคนนั้นมา นานวันเข้าเริ่มกลายเป็นความรักความหวังใจ โดยเฉพาะเพิ่งมารู้ทีหลังว่าเด็กคนนั้นชอบอ่านนิยายของเขา และแต่งนิยายของตัวเองด้วย

ในหนังภาคที่สอง จะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้น 4 เดือนหลังจากภาคแรก ซึ่งในภาคนี้ก็ยังคงเล่าชีวิตของผู้คนในถนนสายที่ 3 ของโตเกียวกลุ่มเดิมอย่าง ริว โนะสึเกะ นักเขียนที่ตั้งหน้าตั้งตาเขียนนิยายเพื่อชิงรางวัลใหญ่เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าเขาสามารถเลี้ยงดูจุน โนะสึเกะได้ ส่วนครอบครัวซูกิโอดิเจ้าของร้านซ่อมรถก็ต้องรับการมาเยือนของญาติมีฐานะแต่ตกอับ

ในหนังภาคที่สาม เป็นภาคที่มีการจัดโอลิมปิกเป็นครั้งแรกในญี่ปุ่น ริว โนะสึเกะยังต้องผันฝאוุปสรรคเพื่อเป็นนักเขียนแนวหน้า โดยได้กำลังใจจากอิโรมิ จุน โนะสึเกะที่เห็นริวสึเกะเป็นเหมือนฮีโร่ที่ต้องทำความฝันของตนเองให้เป็นจริง รวมทั้งมุสึโกะที่จะแต่งงานเพราะต้องการโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาพ่อแม่

จากภาพยนตร์เรื่องนี้ที่สามารถสื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของญี่ปุ่นหลังพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 และการสื่อให้เห็นถึงรูปแบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเล็กๆ ที่อยู่กันเป็นกลุ่มและช่วยเหลือกันซึ่งเห็นได้ยากในสังคมญี่ปุ่นปัจจุบัน และแนวคิดของชาวญี่ปุ่นที่ปัจจุบันมีแนวคิดของการอยู่เป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากในปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่พัฒนาได้อย่างรวดเร็วมากกว่าประเทศอื่นๆ ที่ประสบปัญหาด้านสงครามมา ทำให้ข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street ในประเด็นของความคิดความ

เชื่อและความเปลี่ยนแปลงในสังคมญี่ปุ่นสมัยนั้น โดยมองมุมมองที่สื่อผ่านมาทางคนญี่ปุ่นผ่าน
ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street

2.วัตถุประสงค์

- 2.1 ศึกษา, วิเคราะห์รายละเอียดและองค์ประกอบของเรื่องและพล็อตเรื่องของภาพยนตร์
เรื่อง Always Sunset on the third street
- 2.2 ศึกษาความคิดของคนญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังเรื่อง Always Sunset on the third street
- 2.3 ศึกษาการเปลี่ยนแปลง สังคมและค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset
on the third street

3.ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาแนวคิดของคนญี่ปุ่นผ่านภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street ทั้ง 3
ภาค

4.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 ทราบถึงการวิเคราะห์รายละเอียดและองค์ประกอบของเรื่องและพล็อตเรื่องของ
ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street
- 4.2 ทราบถึงความคิดของคนญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังเรื่อง Always Sunset on the third street
- 4.3 ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง สังคมและค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Always
Sunset on the third street

5.วิธีการศึกษา

- 1.เก็บข้อมูลจากภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street และเก็บข้อมูลจาก
สิ่งพิมพ์ต่างๆ
 - DVD ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street
 - หนังสือ

- 2.เก็บข้อมูลจากฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต
- 3.นำข้อมูลที่ได้มาศึกษาและวิเคราะห์ตามจุดประสงค์
- 4.เรียบเรียงผลการศึกษา
- 5.สรุปผลการศึกษา

6.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1.ความคิดความเชื่อและสังคมญี่ปุ่น

สมบุรณ์ สุภศิลป์ (2523) แปลหนังสือเรื่อง “ปาฏิหาริย์ญี่ปุ่น” กล่าวไว้ว่า ญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1945 ความพ่ายแพ้ของญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นจุดเริ่มต้นของชาติญี่ปุ่นสมัยใหม่ คนญี่ปุ่นต้องตกใจชอกช้ำและคาดไม่ถึง พวกเขาจึงไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดีกับอนาคต อย่งไรก็ตามพวกเขารู้สึกว่ามีผู้นำชาติญี่ปุ่นนำประเทศชาติไปผิดทาง อย่งไรก็ตามบางทีตลอดเวลาที่ผ่านมา พวกเขาได้ลุ่มหลงมกยเชื่อในสิ่งผิดๆทั้งสิ้น จุดหมายปลายทางร่วมกันของคนญี่ปุ่น ก็ดูเหมือนจะผิดพลาดไปหมด ดังนั้นคนญี่ปุ่นจึงเพียรพยายามมองอดีตอย่างพินิจพิเคราะห์ เพื่อที่จะก้าวไปข้างหน้าอีกครั้ง นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า สายใยในสังคมญี่ปุ่นอันได้แก่วิถีแห่งความสัมพันธ์ต่อกัน ตลอดจนตำแหน่งในอำนาจหน้าที่ภายในสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างเชื่องช้า การจัดระดับชนชั้นทางสังคมใหม่มีขึ้นก็จริงอยู่ แต่ความสำคัญในระบบการแบ่งชั้นและนับถือผู้อาวุโสกว่ายังคงมีอยู่อย่างเหนียวแน่น ชาวญี่ปุ่นทั้งหลายยึดถือในคุณค่าแห่งความสำเร็จและการแข่งขัน ขณะเดียวกันกับการรวมกันเป็นกลุ่มก้อนก็ยังคงเป็นลักษณะสำคัญของโครงสร้างทางสังคม ที่เป็นลักษณะของความขัดแย้งกันอยู่อย่างชัดเจนระหว่างการรวมกลุ่มกับการแข่งขัน

มณฑา พิมพ์ทอง (2547) เขียนหนังสือเรื่อง “ปัญหาของสตรีญี่ปุ่น : ภาพสะท้อนจากวรรณกรรมหลังสงครามโลกครั้งที่ 2” ได้กล่าวไว้ว่า หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นรับทั้งเทคโนโลยีและวัฒนธรรมทางความคิดมาจากประเทศตะวันตกอย่างมาก ซึ่งมีผลต่อค่านิยมความคิดในเรื่องต่างๆของคนญี่ปุ่น ทำให้เกิดปัญหาต่อผู้หญิงหลายประการ แม้ในปี 1986 ได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยความเสมอภาคในเรื่องโอกาสของการจ้างงานของหญิงชาย ซึ่งก็หมายความว่าผู้หญิงชายมีโอกาที่จะได้รับการว่าจ้างที่เท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วหาเป็นเช่นนั้นไม่

งานส่วนใหญ่ที่ผู้หญิงทำจะเป็นงานในส่วนสนับสนุนงานหลัก และงานของผู้ชายจะเป็นงานหลักที่เป็นแกนกลางของหน่วยงาน และในที่ทำงานผู้ชายจะอยู่ในตำแหน่งสูงแต่ผู้หญิงจะอยู่ในตำแหน่งต่ำ

ชาติชาย พถมานนท์และโกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2526) แปลหนังสือเรื่อง “โลกทัศน์ญี่ปุ่น” ยังกล่าวอีกว่า สำหรับชาวญี่ปุ่นซึ่งมีประสบการณ์ในความยากแค้นของสงคราม การถูกทำลาย และการสร้างสรรค์ฟื้นฟูประเทศได้เริ่มมีคนหนุ่มสาวเข้าร่วมงานเพิ่มขึ้น ลักษณะของความยากแค้นและความอ่อนแอ ที่เป็นลักษณะบรรยายถึงญี่ปุ่นในทศวรรษ 1950 ก็เปลี่ยนไป

อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ (2548) เขียนหนังสือเรื่อง “Japanization” ได้กล่าวว่า ชุมชน ท้องถิ่น และรัฐที่ประกอบขึ้นเป็นสังคมญี่ปุ่นส่งผลให้สำนึกในชุมชนและท้องถิ่นยังคงมีพลังอย่างสูงสืบต่อมา แม้ว่าการปฏิรูปเมจิได้สลายความเป็นอิสระโดยสัมพัทธ์ลงไปไม่น้อย กล่าวได้ว่าสำนึกของความเป็นชุมชนอันสะท้อนถึงพลังผูกพันกันในชุมชนยังคงมีบทบาทสำคัญในความคิดของคนปัจจุบัน และคนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญแก่ชุมชน และให้ความหมายแก่ชุมชนในเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ อีกทั้ง ความเป็นสังคม กลุ่ม ของญี่ปุ่นเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะตกทอดมาจากระบบความสัมพันธ์ในสังคมอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ยังกล่าวว่าชาวญี่ปุ่นจำนวนมากจะสัมพันธ์กับศาสนาพุทธโดยผ่านพิธีกรรมและการปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดำเนินกันมา การสืบทอดต่อเนื่องเป็นไปภายในกลุ่มไม่ใหญ่มากนัก แต่วัดต่างๆก็ยังคงมีความสำคัญที่คนญี่ปุ่นยังไปวัดอย่างสม่ำเสมอแม้ว่าจะรับรู้คำสอนทางศาสนาไม่มากนักก็ตาม อย่างไรก็ตามพิธีกรรมทางพุทธศาสนาก็มีความสำคัญน้อยลงไปเรื่อยๆ เหลือพิธีกรรมที่สำคัญอย่างมากพิธีเดียวคือ พิธีเกี่ยวกับความตาย แต่ศาสนาในสังคมญี่ปุ่นที่ดูเหมือนว่าเหลือแต่พิธีกรรม แท้ที่จริงแล้วกลับทำหน้าที่ที่สำคัญมากในการทำให้คนญี่ปุ่นเองเข้าใจและสืบทอดความช่วยเหลือกันในชุมชนและสังคมตลอดมา

6.2. ภาพยนตร์วิจารณ์

กาญจนา แก้วเทพ (ม.ป.ป) ได้เขียนเรื่อง “วิจารณ์หนังทัศนะใหม่” กล่าวว่า ภาพยนตร์สามารถเป็นป้ายบอกกระแสของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้ และภาพยนตร์คือ

การประสานการเล่าเรื่องด้วยภาพและเสียงเข้าด้วยกัน โดยการคัดเลือกภาพและเสียงที่มีความหมายมาร้อยเรียงกันเข้า เพื่อนำไปสู่ความหมายที่ผู้สร้างต้องการ และมีผลทำให้เรื่องเล่าที่แต่ขึ้นมาคล้ายๆ กับเป็นเรื่องจริง นอกจากนี้ยังกล่าวว่ภาพยนตร์นั้นมีใช้ความเป็นจริง ภาพยนตร์เป็นเพียงมายากลที่นำเอาส่วนผสมของบางสิ่งบางอย่างที่เป็นความเป็นจริงมาประสมกับบางสิ่งที่ไม่เป็นจริง แต่ท้ายที่สุดแล้ว สิ่งที่ภาพยนตร์ต้องการก็คือ ในช่วงระยะเวลาที่เรานั่งดูอยู่นั้น ภาพยนตร์จะชักชวนให้เราเชื่ออยู่เสมอว่า สิ่งที่ปรากฏต่อหน้าสายตาของเรานั้นเป็นความเป็นจริงไปเสียหมดทุกอย่าง

ดร.กาญจนา แก้วเทพ (2537) ได้เขียนเรื่อง “วิจารณ์หนังทัศนะใหม่ 2” ได้กล่าวไว้ว่า ภาพยนตร์เป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ฉะนั้น ภาพยนตร์ในแต่ละสังคมแต่ละชาติ แต่ละยุคสมัยจึงบ่งบอกบุคลิกของชาติ สังคม หรือยุคสมัยนั้นๆ ภาพยนตร์เป็นกระจกเงา เป็นสำนึก และเป็นผู้ศึกษาความเป็นไปของสังคม เป็นสื่อที่เปิดโอกาสให้เราได้ประเมินเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตใหม่อีกครั้ง เพื่อจะได้ตระหนักถึงสิ่งที่อาจจะเกิดในอนาคตและภาพยนตร์ยังทำหน้าที่ถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเราทั้งที่เรารับรู้อย่างเปิดเผยภาคภูมิใจ และส่วนที่เราเก็บซ่อนปิดบังไว้ในหลืบมุมของจิตใจที่เราไม่อาจกำจัดมันออกไปได้ และยังคงกล่าวอีกว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการแสดงความคิดเห็น การประเมินผล และการวิเคราะห์ในหลายแง่มุม รวมไปถึงการให้คุณค่าหรือการแสดงความชื่นชมต่อตัวภาพยนตร์นั้นด้วย

ประชา สุวิธานนท์ (2542) ได้เขียนเรื่อง “เล่าเนื้อ ถือหนัง เล่มสอง” ได้กล่าวไว้ว่า สำนวนนิยมที่สัมพันธ์กับสื่อภาพยนตร์ หมายถึง กติกาข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับกระบวนการใช้ภาพเคลื่อนไหวเป็นสื่อการเล่าเรื่อง ความคุ้นเคยกับสำนวนนิยมของภาพยนตร์นี้ช่วยให้เรา “อ่าน” ภาพบางชนิดออกได้ในทันที เช่นเมื่อเห็นฉากหลังที่เป็นหมอกควันลอยอยู่ในความมืดสลัวเป็นสัญญาณบอกว่ากำลังจะเกิดเรื่องสยอง

6.3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่อง *Always Sunset on the third street*

oldboyบางคูวัด (2554) เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ “ Always จากโตเกียวถึงมียางิ... จะอย่างไรก็ไม่สิ้นหวัง” กล่าวไว้ว่า รู้ทั้งรู้ว่าภาพ-เสียง-ข่าวสารที่ปรากฏผ่านสื่อหรือช่องทางต่างๆ ที่เกาะติดเหตุการณ์หลังแผ่นดินไหว-สึนามิ ในประเทศญี่ปุ่น จะเต็มไปด้วยแง่มุมที่กระตุ้นต่อมคราเม่าให้อักเสบได้ง่ายๆ แต่ผมก็อดไม่ได้ที่จะเสพ และอินไปด้วย

จะด้วยความผูกพันผ่านวัฒนธรรมร่วมตั้งแต่วัยเยาว์ ที่เติบโตมาพร้อมกับ หน้ากากเสือ, อุตตราแมน, โดราเอมอน, ดอกเตอร์สแลมพ์, คราก้อนบอล , Spirit Away(และงานแอนิเมชันค่าย จิบลิ ทั้งหลาย ทั้งปวง), เคนไค้, ซีรีส์ “โอชิน”, ราโซมอน(ตระกูลหนังของคุโรซาว่า ที่นักเรียนฟิล์มส่วนใหญ่ต้องศึกษา) , BR(Battle Royal) , Death Note , The Ring ฯลฯ (ยังไม่นับรวมภาพยนตร์บันเทิงส่วนบุคคลในแวดวงเฉพาะที่เรียกกันว่า AV) หรือเพราะทัศนคติทางบวกต่อ ประเทศอันเป็นเกาะทางตะวันออกไกล ห่างจากไทยถึง 5-6 ชั่วโมงบินแห่งนี้(ซึ่งโซควาสนาพาให้ได้ไปเยี่ยมชมมาถึง 3 รอบ)ก็ตาม ผมจึงไม่ลังเลที่จะกลับไปหรือค้นหาภาพยนตร์ที่จะบอกเล่าความคิด และน่าจะเป็นตัวแทนสำหรับ ประเทศญี่ปุ่นและคนญี่ปุ่นในคอลัมน์รอบนี้

และผู้โชคดีได้แก่ ... Always - Sunset on the third street ภาพยนตร์ของผู้กำกับ ทากาชิ ยามาซากิ Takashi Yamazaki ในปี 2005 ที่ได้ทั้งเงินทั้งกล่อง ประจำปี และเรียกเสียงชื่นชมจากคนดูหนังทั่วโลก รวมถึงเมืองไทย เป็นตัวเลือกที่ผมคิดเอาเองว่า ตอบโจทย์ในใจได้หลายๆ มุมที่ตัวเอง หรือคนไทยจำนวนไม่น้อย ที่งงและยอมรับนับถือในหัวใจ หัวใจ “คนญี่ปุ่น” ซึ่งเผชิญกับพิบัติภัยอย่างหนักหนาสาหัสขนาดนั้น ทว่า ยังหยึดยืนด้วยสติ ด้วยความเข้มแข็ง มีวินัย และดูเหมือนจะยังเปี่ยมไปด้วย “ความหวัง” ความหมายที่แจ่มชัดเกี่ยวกับ ความเข้มแข็ง และไม่สิ้นหวัง สะท้อนผ่านพระราชดำรัสของพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ ซึ่งส่งสารไปยังชาวญี่ปุ่นทั้งหมดว่า ขอให้ทุกคนอย่างได้ ท้อถอยและสิ้นหวัง ขณะที่ นาโอ โตะ คัง นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นก็ยืนยันด้วยประโยคที่ว่า “เราจะผ่านพ้นมันไปด้วยกัน”

เป็นท่าทีที่เราคุ้นชินกับสิ่งที่แทบจะเป็นปฏิกิริยาอัตโนมัติของคนญี่ปุ่นกับประโยคที่ว่า “จะทำให้ดีที่สุดครับ”, “สู้ตายค่ะ”(ได้เห็นได้ยินเสมอๆ ในรายการเกมโชว์ของญี่ปุ่น) ไม่ต่างไปจากประโยคที่ท่ายในซีรีส์ซูเปอร์ฮีโร่ประมาณว่า “อย่ายอมแพ้นะ หน้ากากเสือ”... “สู้ต่อไปนะ ทาเคชิ”(ซีรีส์มาส์ไโรเดอร์หรือชุด ไอ้มดแดง แก่นเรื่องหรือสาระสำคัญของ Always - Sunset on the third street ก็คือ ไม่ว่าจะอย่างไร ขอเพียงแค่งงมีความหวัง พลังนั้นก็พร้อมจะขับเคลื่อนชีวิตให้ก้าวเดินต่อไปได้ อีกครั้ง...อีกครั้ง เสมอ (คราวนี้ไม่สปอยนะครับ 555)หนังเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชุมชนเล็กๆ ในถนนหมายเลข 3 ที่มีฉากหลังเป็นมหานครโตเกียวในปี ค.ศ.1958 (พ.ศ.2501) ที่เพิ่งผ่านฝันร้ายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 มาไม่นานนัก หลายๆ ฉากฉายให้เห็นการก่อสร้างหอคอยโตเกียวหรือโตเกียวทาวเวอร์ สัญลักษณ์ แห่งความหวังครั้งใหม่ของคนโตเกียวที่ถูกปลูกสร้างขึ้นมามากครั้ง (เมื่อสร้างเสร็จมันจะสูงที่สุดในโลก สูงกว่าหอไอเฟลของฝรั่งเศส และน่าจะลบบรอยแผลในใจของผู้พ่ายแพ้สงครามได้...!!)

โรกะจัง เด็กนักเรียนหญิงจากจังหวัดอะโอโมริ นั่งรถไฟเข้ามา โตเกียว หายมันว่าจะได้ทำงานดีๆ ในบริษัทรถยนต์ที่กำลังเติบโตในเมืองหลวง แต่ในโลกของความจริง เธอต้องเข้ามาทำงานเป็น

ลูกจ้างในอู่ซ่อมรถ ชูชุกอโต้ ในถนน สาย 3 นั่นเอง โนริฟูมิ ชูชุกิ เจ้านายและเจ้าของอู่ที่อึดอ้อย ของ โระกุจัง เป็นหัวหน้าครอบครัวสไตส์ผู้ชายญี่ปุ่นแท้ๆ จริงจังกับงาน ใฝ่ฝันอยากให้อกิจการเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิตรถยนต์ เป็นหัวหน้าครอบครัวและ “ขาใหญ่” ในชุมชน ซึ่งก็เจ๊งในระดับที่บ้านนี้มีเครื่องรับโทรทัศน์-ตู้เย็นเป็นรายการแรกๆ ชนิดที่คนทั้งย่านนั้นต้องแห่มาร่วมชื่นชม บ้านนี้ยังมี โทโมเอะ เป็นแม่บ้านใจดี กับลูกชายจอมซ่า อิปเปะ ้วยกำลังชน ขณะที่โระกุจังผิดหวังกับสภาพงาน การจ้างงาน ไปจนถึงนายจ้าง โนริฟูมิ ชูชุกิ ก็ผิดหวังพอๆ กันที่ได้เด็กผู้หญิงผู้ไม่ประสีประสา มาเป็นพนักงานที่เขาเคยคาดหวังว่าจะเป็นกำลังสำคัญร่วมกันผลักดันกิจการให้ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ถัดจากอู่ของชูชุกิไปไม่กี่กิโลมีร้านเหล้าที่เปิดใหม่โดย ฮิโรมิ สาวพราวเสน่ห์อดีตนักเต้นที่ลูกค้าต่างก็มารุมจีบ แต่ดูเหมือนเธอจะมีใจให้กับ เรียว โนะสุเกะ เจ้าของร้านขนมขบเคี้ยวผู้ใฝ่ฝันอยากเป็นนักเขียน(ทว่าฝีมือคงห่วยขั้นเทพ) แล้ววันหนึ่งเพื่อนของ ฮิโรมิ ก็พาเด็กชาย จุน โนะสุเกะ มาฝากให้เธอดูแล และเธอก็ส่งต่อให้ไปอยู่กับ นักเขียนสุดเซอร์และรุ่มร่ามคนนั้นนั่นเอง ปฏิสัมพันธ์บนความคาดหวังของแต่ละคนดำเนินไปตามกลวิธีเล่าเรื่องที่สนุกสนานตามสมควร (แน่นอนไม่หือหวาตื่นเต้นแบบฮอลลีวูด) ฮิโรมิ ฝันอยากลงหลักปักฐาน ได้รับความรับการดูแลจากผู้ชายดีๆ ซักคน(เรียว โนะสุเกะ) ขณะที่ เจ้าหนูจุน โนะสุเกะ ก็ไล่ล่าหาความรัก ความอบอุ่นจากอะไรบางอย่างที่เรียกว่า “ครอบครัว” (แต่ก็ไม่เคยมีทำที่ว่าจะได้รับมาจาก นักเขียนหนุ่มที่เขามาอาศัยอยู่ด้วยเลย)

ถึงที่สุดแล้ว ใครบ้างที่เดินทางไปจนบรรลุลความฝัน หนึ่งมีคำตอบที่เล่นสนุกกับความคาดหวังของคนดูได้อย่างลงตัว จนไม่น่าแปลกใจที่คนต่อมน้ำตาตื้น ต้องเตรียมทิชชูหรือผ้าเช็ดหน้าเอาไว้ให้พอเพียงเสียวละ

สำหรับผมสิ่งที่ชวนคิดจากหนังขวัญใจมหาชนเรื่องนี้มีแง่มุมที่ตรงใจในการถ่ายทอดความ “คอนทราสต์” หรือแตกต่างสุดขั้วที่ดำรงอยู่กับสังคมญี่ปุ่นและคนญี่ปุ่นเสมอมา ประเทศที่มีคนอายุยืนอยู่มากที่สุดในโลก แต่ก็สถิติคนฆ่าตัวตายติดท็อปชาร์ตมาตลอดเหมือนกัน(บางมุมครอบครัวชูชุกิ อบอุ่นอาหารกันดีจริงอะไรจริง แต่ความมุ่งมั่น กอดดันที่จะประสบความสำเร็จก็แผ่รังสีให้สัมผัสได้ตลอด)

ญี่ปุ่นมีขนบวิถีที่เคร่งครัดสืบทอดและรักษาอัตลักษณ์เอาไว้ได้ต่อเนื่องยาวนานหลายร้อยปี แต่ก็ก้าวล้ำไปพร้อมกับเทคโนโลยีที่สดใหม่อยู่เสมอ(ในชุมชนที่อยู่ร่วมอารีกันอย่างใกล้ชิด แต่ก็พร้อมรับและตื่นตื่น ไปกับ โทรทัศน์-ตู้เย็น แบบเต็มเหนี่ยว)

มีอีกสารพัดที่เป็นความสุดขั้ว สุดขีดที่พบได้เสมอในญี่ปุ่นและคนของประเทศนี้ เพราะในด้านหนึ่ง ที่เข้มแข็ง เคร่งครัดกับระเบียบวินัยในการดำรงชีวิตทั้งขึ้นตอนและทุกช่วงวัย แต่หากมีโอกาสได้

ปลดปล่อย ความคิดอิสระเสรีที่ส่งผ่านออกมาถึง การ์ตูน ดนตรี ภาพยนตร์ ฯลฯ ก็หลุดสุดขีดแบบ
คาดไม่ถึงเหมือนกัน

ขณะที่เรากำลังเฝ้ามองกับภาพยนตร์รักโรแมนติคอย่าง Love Letter หรือ Be With You โลกภาพยนตร์ใบ
เดียวกันก็มีภาพยนตร์ที่สะท้อนด้านมืดอย่าง Ichi Killer, Suicide Club รวมถึงหนังใต้ดินเกี่ยวกับ
เช็กส์วิปริตแทบทุกรูปแบบ หากสิ่งเดียวที่ทิ้งเชื่อให้ขบคิดคือการรู้จักคิด รู้จักบาลานซ์ระหว่าง การ
รักษากรอบ มีระเบียบ เข้มวินัย กับ ความกล้าคิด กล้าฝัน เท่าๆ กับความเข้มแข็งของการเป็นนักสู้
ซึ่งต่อให้ล้มก็ครั้ง ต่อให้ถูกทุบด้วยอะไรที่หนักแค่ไหน ความเป็นญี่ปุ่นก็พร้อมจะลุกขึ้นมาไถ่
ค่านับแล้วสู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่เคยย่อท้อ ในหนัง Always ก็ตอบโจทย์เรื่องความฝัน การก้าวเดินผ่าน
บททดสอบต่างๆ เพื่อให้ไปถึงฝัน พร้อมกับเกร็ด แง่คิดที่เป็นองค์ประกอบรอง ประเด็นย่อยใน
ระหว่างการค้าเงินเรื่องอีกมากมาย สำหรับคนที่ยังไม่ได้อ่าน น่าจะยังพอหาแผ่น DVD ได้ไม่ยาก หรือ
หากเคยดูแล้ว เอมาคู่กันความเศร้าระหว่างคู่ขาวจากญี่ปุ่นตอนนี้ก็ไม่เลวเหมือนกันนะ
ตราบใดที่ยังมีความหวัง แม้ที่สุดแล้ว พระอาทิตย์จะค่อยๆ ลับ ความมืดจะเข้ามาเยือนพร้อมกับ
ความหนาวเหน็บ แต่เชื่อเถอะว่า พรุ่งนี้ พระอาทิตย์ก็ยังคงกลับมาส่องแสงให้ความอบอุ่น ให้กาสเรา
อีกครั้งหนึ่ง...เสมอไป

นิ้วฟิล์ม (2554) เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ” Always Sunset on the third street” กล่าวไว้ว่า
สวัสดีครับ เพื่อนที่รัก นักเสพความเอนเตอร์เทนเมนท์ ผ่านสื่อ อินเทอร์เน็ต กลับมาพบกันอีกครั้ง
นะครับ เมื่อมีภาพยนตร์เก๋ที่น่าสนใจนำมาวิวกันใหม่ “ นิ้วฟิล์ม ” ก็จะนำมาวิจารณ์ให้ เหล่าเพื่อน
ๆ ในหนังสือดอทคอมได้อ่านกันนะครับ

วันนี้ผมจะพาไปพบกับภาพยนตร์ ญี่ปุ่นที่สร้างความประทับใจเมื่อปี 2005 ที่ประสบความสำเร็จรับ
รางวัลไปเทียบเลยอีกเรื่องหนึ่งเลยครับสำหรับ ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third
street เป็นเรื่องราว ชีวิตของผู้คน ในชุมชนของญี่ปุ่นที่เมืองโตเกียว เรื่องราวเกิดขึ้นเมื่อสมัย ราว ๆ
ค.ศ. 1958 ในขณะที่หอโตเกียวกำลังสร้างอยู่ เรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นในชุมชนขนาดเล็กแห่งหนึ่งที่
ตั้งอยู่บนถนนสายที่ 3 แห่งเขตยูชิ กรุงโตเกียว ผมถือว่าเป็นภาพยนตร์ที่สร้างความประทับใจให้กับ
ผมไม่น้อยเลยทีเดียว สร้างความประทับใจยิ่งใดเราไปติดตามพร้อมๆ กันนะครับ

ตัวภาพยนตร์

เป็นภาพยนตร์ Drama สร้างความประทับใจให้ผมด้วยการเล่าเรื่องของตัวภาพยนตร์นั้น ค่อยๆ เล่า
เรื่องที่เกิดขึ้น ไปอย่างเรียบง่ายพร้อมให้แง่คิดๆ ไปด้วย มีทั้งความน่ารักของเด็กๆ การต่อสู้ ความ
ยากลำบาก ของคนญี่ปุ่นหลังจากการสูญเสียใน สมัยของสงครามโลกครั้งที่ 2 แสดงให้เห็นถึงความ
อดทนเพื่อที่จะต่อสู้และก้าวต่อไปข้างหน้า เพื่อที่จะทำให้คนที่เรารัก ! เราจะเห็นความเข้มแข็งของ

คนญี่ปุ่น ความน่ารักของคนญี่ปุ่น และความรักที่บริสุทธิ์ ได้ใน ภาพยนตร์เรื่องนี้ คุณแล้วประทับใจ มีทั้งความสุข ความเศร้า ความน่ารัก เรียกได้ว่า ครบรสกันเลยทีเดียวครับ

บทบาทภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่องนี้ ถูกดัดแปลงมาจากมังงะของเรียวเฮ ไชงัง เรื่อง ชัง โจเมะ โนะ ยูอิ เสน่ห์ของเรื่องนี้ คือ ความน่ารักของตัวละคร และการเล่าเรื่องโดยเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์ ความหวัง และความรักของสมาชิกในชุมชนเล็ก ๆ บทตอนสายที่ 3 ที่เกิดขึ้น ใน เมืองโตเกียว ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาพยนตร์ได้เล่า เรื่องราวตอนที่ประเทศญี่ปุ่นกำลังฟื้นตัว ทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยี เล่าถึง ชีวิตของผู้คน ในชุมชนเล็กๆ ไปพร้อมกับการสร้าง หอคอยโตเกียว มีฉากหลายฉากมากครับที่ทำออกมาได้น่ารักมากครับเช่น ฉากของ การนั่งดู TV ของคนญี่ปุ่น ผมดูฉากนี้ไปอมยิ้มไป ผมคิดว่าแสดงถึงความจริงใจของคนในชุมชนครับ และมีฉาก อีกหลายฉากที่สร้างความประทับใจ ให้กับผู้ชมมากเลยทีเดียวครับ

การกำกับ

ผู้กำกับภาพยนตร์โดย"ทะกะชิ ยะมะซะกิ" หลังจากผมดูภาพยนตร์เรื่องนี้เสร็จผมคิดว่า มุมมองของผู้กำกับคนนี้เป็นมุมมองที่ดึงความสนใจจากจุดเล็กๆ ที่ทุกคนส่วนมากมองข้ามกันไป แล้วทำออกมาได้เข้าถึงอารมณ์ของเนื้อเรื่องได้ดีมากเลยครับ มีฉากหนึ่งที่ผมคาดไม่ถึงคือฉากที่ จะงวงงะ ริว โนะสุ เกะ มอบแหวนให้กับ ฮิโรมิ อิชิตะกิ ฉากนี้ซึ่งกินใจมากๆ ครับ ถ้าใครอยากรู้ว่ามันซึ่งกินใจมากแค่ไหน ลองไปหาชมกัน นะครับ รับรองเรียกน้ำตาของความประทับใจได้ในฉากนี้เลยทีเดียวครับ

การถ่ายภาพ

ผมถือว่า การถ่ายภาพของเรื่องนี้ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ถึงขั้นสุดๆเลยนะครับ ภาพในแต่ละฉาก ทำเหมือนจริงมากครับ ยิ่งหอคอยโตเกียว เหมือนจริงมากๆครับ และ โทนสีของภาพนั้น ทำให้ผมเสมออยู่ในยุคสมัยนั้นจริงๆ ครับ

สเปเชียลเอฟเฟ็ค

ของภาพยนตร์เรื่องนี้ ทำออกมาได้เนียนเลยทีเดียวครับ ถ้าคนดูแล้วถามว่ามี สเปเชียลเอฟเฟ็คตรงไหน? ลองดู ตรงหอคอยโตเกียวครับ ที่กำลังสร้าง ทำได้สมจริงมากครับ และฉากหนึ่งที่น่าสนใจ ออกมาถึงจินตนาการของเด็กๆใน การ์ตูน ที่ จุน โนะสุเกะ พูรูยูกิเขียนครับ

คารา

นอกจากดารารุ่นใหญ่แสดงได้ยอดเยี่ยมแล้ว ดารารุ่นเด็กในเรื่องนี้แสดงได้ไม่แพ้กัน ไม่น่าเชื่อเลย ครั้นที่ เด็ก 2 คนที่ แสดงเป็น อิปเป่ ชุชุกิ และ จุน โนะซุเกะ ฟุรุยูกิ ความน่ารักของเด็กของเรื่องนี้ ก็น่าสนใจผมเลยครับ

ภาพรวม

เรื่องนี้ ถือว่าเป็นภาพยนตร์ในดวงใจของผมอีกเรื่องเลยครับ ที่เอาออกมาดูที่รอบ ก็ไม่เบื่อครับ ดูทีไรสร้างกำลังใจให้ผม ได้ดีเลยทีเดียวครับ และภาพยนตร์เรื่องนี้ยังสอนให้รู้ คุณค่าของคำว่า ครอบครัว ความรัก ความเชื่อมั่น และ มิตรภาพดีๆ ครับ และสุดท้ายผมประทับใจ จุน โนะซุเกะ ฟุรุยูกิ มากๆ ครับ ยิ่งตอนสุดท้าย ซึ่งกินใจเลยทีเดียวครับ

สุดท้าย

ผมขอทิ้งแง่คิดดีๆ จากภาพยนตร์เรื่องนี้ไว้ นะครับ ว่า "ไม่มีครอบครัวไหนที่พ่อ แม่ ไม่รักลูกตัวเองหรอกครับ และความสุขที่มาจากรักของครอบครัว เงินก็ไม่สามารถซื้อมาได้ครับ"

ความคุ้มค่า

เรื่องนี้ผมขอให้ 9 เต็ม 10 ครับ

ผลการศึกษา

1. วิเคราะห์รายละเอียดและองค์ประกอบของภาพยนตร์

1.1 เนื้อเรื่องย่อ

ภาพยนตร์เรื่อง Always Sunset on the third street นี้ เป็นเรื่องราวของการใช้ชีวิตของคนกลุ่มเล็กๆ ที่ต่างก็มีความฝันของตัวเอง พวกเขาอาศัยอยู่ในตรอกเก่าแก่เล็กๆแห่งหนึ่งของกรุงโตเกียว ในราวปีโชวะ 33 หรือ ค.ศ. 1958 ช่วงที่สงครามโลกครั้งที่ 2 เพิ่งยุติได้ไม่นาน ภายใต้การฟื้นฟูทางเศรษฐกิจเทคโนโลยีและการก่อสร้างหอคอยโตเกียว เจ้าของร้านซ่อมรถซูกิออดีได้รับเด็กหญิงที่เพิ่งเรียนจบมาทำงานแต่เขาอ่านใบสมัครผิดเข้าใจว่าเด็กหญิงคนนั้นซ่อมรถที่ใช้เครื่องยนต์เป็นทั้งๆที่ใบสมัครเขียนไว้ว่าซ่อมรถจักรยาน จากความเข้าใจผิดนำไปสู่ความผูกพันที่ลึกซึ้งกว่าเดิม เรื่องของหนุ่มนักประพันธ์ที่มีความฝันอยากเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนแต่โชคไม่ดีที่วรรณกรรมของเขาที่ส่งไปทุกเดือน ไม่เคยได้รับรางวัลอะไรกับคนอื่นเขาเลย โชคชะตาพาให้เขาพบกับเจ้าของร้านเหล้าซึ่งเคยเป็นนางรำมาก่อน และต้องมาเลี้ยงลูกให้เพื่อนที่เคยเป็นนางรำด้วยกัน แต่เธอได้ทิ้งลูกไปมีสามีใหม่ ด้วยความสามารถของเจ้าของร้านเหล้า ทำให้นักประพันธ์หนุ่มจำใจต้องรับเด็กผู้ชายคนนั้นมา นานวันเข้าเริ่มกลายเป็นความรักความห่วงใย โดยเฉพาะเพิ่งมารู้ทีหลังว่าเด็กคนนั้นชอบอ่านนิยายของเขา และแต่งนิยายของตัวเองด้วย

ในหนังภาคที่สอง จะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้น 4 เดือนหลังจากภาคแรก ซึ่งในภาคนี้ก็ยังคงเล่าชีวิตของผู้คนในถนนสายที่ 3 ของโตเกียวกลุ่มเดิมอย่าง ริวโนะสึเกะ นักเขียนที่ตั้งหน้าตั้งตาเขียนนิยายเพื่อชิงรางวัลใหญ่เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าเขาสามารถเลี้ยงดูจุน โนะสึเกะได้ ส่วนครอบครัวซูกิออดีเจ้าของร้านซ่อมรถก็ต้องรับการมาเยือนของญาติมีฐานะแต่ดกอับ

ในหนังภาคที่สาม เป็นภาคที่มีการจัดโอลิมปิกเป็นครั้งแรกในญี่ปุ่น ริวโนะสึเกะยังต้องฟันฝ่าอุปสรรคเพื่อเป็นนักเขียนแนวหน้า โดยได้กำลังใจจากฮิโรมิ จุน โนะสึเกะที่เห็นริวโนะสึเกะเป็นเหมือนฮีโร่ก็ต้องทำความฝันของตนเองให้เป็นจริง รวมทั้งมุสึโกะที่จะแต่งงานเพราะต้องการโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดูแลตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาพ่อแม่

1.2 ตัวละคร

- โนะริฟูมิ ชูซุกิ หรือ ชูซุกิออตโต (แสดงโดย [ชินอิจิ ลีลิมิ](#)) หัวหน้าครอบครัวชูซุกิ และเจ้าของอู่ซ่อมรถขนาดเล็ก ที่ชื่อ “ชูซุกิออตโต” อุปนิสัยที่โดดเด่นของเขาคือชื่อโมโห เขามีความใฝ่ฝันที่จะทำให้อู่ของเขาเป็นบริษัทขนาดใหญ่ แม้ในตอนสุดท้ายเขาจะยังทำไม่สำเร็จแต่อู่ของเขาก็พัฒนาไปโดยมีลูกจ้างเพิ่มอีกหนึ่งคน

- โทะโมะเอะ ชูซุกิ (แสดงโดย ฮิโระโกะ ะกะชิมะรุ) ภรรยาของโนะริฟูมิ ชูซุกิ แม่บ้านผู้มีนิสัยใจดี คอยช่วยเหลือและสนับสนุนทุกคนในครอบครัวชูซุกิตลอดมา

- อิบเป ชูซุกิ (แสดงโดย คะซึกิ โคะชิมิสุ) ลูกชายคนเดียวของโนะริฟูมิ และโทะโมะเอะ ชูซุกิ มีนิสัยซุกซน และเขายังเป็นเพื่อนร่วมห้องเรียนของจุน โนะชูเกะ ฟุรุยูกิอีกด้วย ในช่วงการเป็นวัยรุ่นของเขา เขาฝันอยากจะเป็นนักดนตรี แต่ก็ต้องมาล้มเลิกความฝันนี้ลงและมีความฝันใหม่ที่อยากจะเป็นนักวิศวกรแทน

- มุสึโกะ โสะชิโนะ หรือ โรจูจัง (แสดงโดย มะกิ โสะริกิตะ) นักเรียนหญิงคนชื่อก่อนจะโอะโมะริที่เดินทางมาฝึกงานที่อู่ชูซุกิออตโตในกรุงโตเกียว เธอเดินทางมาพร้อมกับความหวังว่าชูซุกิออตโตจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ แต่ต้องผิดหวังเมื่อพบว่ามันเป็นเพียงอู่ซ่อมรถที่ทั้งเล็กและซ่อมช่อ เธอทำงานและอาศัยในอู่ดังกล่าวร่วมกับครอบครัวชูซุกิ โดยสมาชิกในครอบครัวมักจะเรียกชื่อเธอว่า โรจู เธอเป็นหญิงสาวที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความมุ่งมั่น มีนิสัยจริงจังและเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวชูซุกิเลยทีเดียว ถึงแม้เธอจะไม่ได้ทำงานในบริษัทใหญ่ๆอย่างที่เธอคาดหวังไว้ แต่เธอก็มีความสุขที่ได้ทำงานที่อู่ชูซุกิออตโตแห่งนี้

- จะงะวะ ริวโนะสึเกะ (แสดงโดย ฮิเดะตะกะ โยะชิโอะกะ) นักประพันธ์ตลกยาก เลี้ยงชีพของตนด้วยการเป็นเจ้าของร้านค้าของเล่นและขนมสำหรับเด็กที่รับช่วงต่อจากญาติผู้เสียชีวิตไปแล้ว และแต่งนิยายสำหรับเด็กเรื่อง โชนึงโบเก็งดัง (ชมรมหนุ่มน้อยพญากบ) กล่าวกันว่าเขาเป็นทายาทของตระกูลร่ำรวย แต่ออกมาเพราะความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักประพันธ์ มีนิสัยปากไม่ตรงกับใจ ปกปิดความรู้สึกของตัวเองไว้ ทำเหมือนไม่สนใจจุน โนะสึเกะในตอนแรก แต่ในที่สุดก็แสดงออกมาว่ารักจุน โนะสึเกะอย่างมาก เขาอยากชนะรางวัลอากูตางาวะอย่างมาก ตั้งใจเขียนนิยายขึ้นมาสุดท้ายก็ไม่ชนะ แต่นิยายเรื่องนั้นก็เป็นิยายที่สร้างความประทับใจให้แก่ทุกคนที่ได้อ่านและที่สำคัญที่สุดคือทำให้คนที่เขารักอย่างฮิโระมิกกลับมาหาเขาได้

- ฮิโระมิ อิชะซะกิ (แสดงโดย โคะบุกิ) หญิงสาวทรงเสน่ห์ อดีตนางระเบียบในสถานเริงรมย์ที่ผันตัวมาเปิดร้านสุรา เธอมาพร้อมกับหนี้สินก้อนใหญ่ที่เกิดจากเงินค่ารักษาพยาบาลของบิดาของ

เธอ เป็นสาวสวยที่สดใสและเป็นที่รักของผู้คนทั่วไป เธอเลือกความรักที่จริงใจมากกว่าเงินทอง หรือฐานะ ในตอนแรกเธอตัดสินใจที่จะไปอยู่กับเศรษฐีที่โอซาก้า แต่หลังจากอ่านนิยายที่ริว โนะสึ เกะแต่งถึงเธอ เธอก็กลับมาหาริว โนะสึ เกะทันทีอย่างไม่ลังเล

- จุน โนะสึ เกะ ฟุรุยูกิ (แสดงโดย เค็นตะ ชุงะ) เด็กชายจากครอบครัวที่แตกแยก ซึ่งถูกส่งมาให้อิโระมิรับเลี้ยง แต่ได้รับการส่งต่อให้อยู่ในการอุปถัมภ์ของจะงะวะในเวลาต่อมา บิดาของเขา เป็นนักธุรกิจผู้มั่งคั่งที่มีอาณาจักรธุรกิจของตนเอง ส่วนมารดาของเขาเป็นนางระบำเพื่อนเก่าของอิโระมิและมีฐานะเป็นเพียงภรรยาหน้าจ้อ จุน โนะสึ เกะมีพรสวรรค์ทางการประพันธ์และชื่นชอบการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ โดยหนังสือที่เขาคลั่งใคล้ที่สุดคือนิยาย ชมรมหนุ่มน้อยผจญภัย ที่แต่งโดยจะงะวะ เป็นเด็กที่มีบุคลิกเงียบขรึม แต่ถ้าชื่อชอบอะไรก็จะทุ่มอย่างสุดความสามารถ เขาถูกริว โนะสึ เกะขัดขวางเรื่องการเขียนนิยายมาโดยตลอดเพราะริว โนะสึ เกะเห็นว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ลำบาก ให้อุบัติของตนเองเป็นตัวอย่างว่าไม่ประสบความสำเร็จ แต่สุดท้ายจุน โนะสึ เกะก็เลือกเส้นทางการเป็นนักประพันธ์อย่างที่ตนเองอยากเป็น

- ชิโร "อะกุมะ" ทะกุมะ หรือ หมอยักษ์ (แสดงโดย โทะ โนะกะสุ มิอูระ) นายแพทย์ประจำชุมชน มีความทรงจำอันเจ็บปวดจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เด็ก ๆ ในชุมชนมักเรียกเขาว่า "หมอยักษ์" เนื่องจากพวกเขามักจะถูกทะกุมะฉีดยาเวลาที่เจ็บป่วย ถึงแม้จะมีแต่เด็ก ๆ แล้ว แต่คุณหมอก็เป็นคนที่คอยช่วยเหลือในยามที่ทุกคนในชุมชนแห่งนี้เดือดร้อน หมอทะกุมะเป็นคนที่มีความหลังฝังใจเกี่ยวกับสงครามเพราะเขาได้เสียภรรยาและลูกสาวไปในเหตุการณ์สงคราม แต่ถึงแม้เขาจะทุกข์เพียงใดเขาก็ต้องใช้ชีวิตอยู่ต่อไป

1.3 วิธีการดำเนินเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Always sunset on the third street นี้ เป็นภาพยนตร์ที่ดำเนินเรื่องอย่างเรียบง่าย เน้นการเล่าเรื่องต่างๆผ่านตัวละครแต่ละตัว และเนื่องจากที่ภาพยนตร์นี้ถูกดัดแปลงมาจากหนังสือการ์ตูน จึงทำให้การใช้ชีวิตของตัวละครนั้นเหมือนการ์ตูน หนังสือเรื่องโดยอาศัยรูปแบบเดียวกับละครทีวีหรือซีทคอม โดยแบ่งหน้าออกเป็นช่วงๆ ค่อยๆ เล่าไปที่เหตุการณ์ โดยเล่าเรื่องของตัวละครแต่ละตัวต่อกันไป เปรียบเสมือนเล่าเรื่องการใช้ชีวิตประจำวันของคนในชุมชนแห่งนี้ ทั้งเรื่องการรับสมัครงานของโรซุที่เกิดการเข้าใจผิดทั้งฝ่ายของโรซุและซุซูกิ เรื่องชีวิตที่ไม่สมหวังของริว โนะสึ เกะหรือนักประพันธ์ ไปจนถึงเรื่องสนุกๆที่เกิดขึ้น ทั้งเรื่องของทีวีเครื่องแรกในชุมชน สิ่งเหล่านี้ทำให้เราค่อยๆเห็นภาพต่างๆที่ประกอบกันเป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นมา

นี่คือหนังที่ว่ากันว่านี่คืออีกหนึ่งหนังที่คนญี่ปุ่นหลงรัก ทั้ๆ ที่เป็นเพียงหนังที่เล่าเรื่องง่ายๆ ซึ่งเล่าเรื่องของความฝันของผู้คนที่ล้มเหลว แต่ยังพร้อมที่จะยืนหยัดและต่อสู้ต่อไป อู๋รณยนต์เล็กๆ ของซุซูกิ ที่มีความฝันว่าวันหนึ่งจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ ความฝันของการเป็นนักเขียนที่ประสบความสำเร็จของริว โนะสึเกะ ความฝันจะได้งานในบริษัทใหญ่ๆ ของโรคุ ความฝันจะได้พบแม่และความฝันที่จะเป็นนักประพันธ์ของจุน โนสุเกะ ความฝันที่จะได้เป็นนักดนตรีของอิปเป ความฝันถึงอดีตที่ไม่มีวันย้อนกลับมาอีกของคุณหมอทากุมิ และความฝันถึงชีวิตที่มีความสุขของอิโรมิ

ท่ามกลางความไม่สมหวังของผู้คนที่อาศัยอยู่ที่ถนนสายที่3 แทนที่หนังจะสื่อถึงความทุกข์ แต่หนังกลับสื่อถึงการมองโลกให้สวยงาม บอกเราว่าไม่ใช่แค่การทำตามความฝันเท่านั้นที่เป็นจุดหมายที่สำคัญที่สุดของชีวิต แต่การเติมเต็มความสุขให้กันและกันต่างหากที่สำคัญ อ้อมกอดจากชายแปลกหน้าจึงมีความหมายต่อจุน โนสุเกะมากกว่าบ้านหรรๆ และจุดหมายที่ไม่เคยมาถึงของแม่จึงมีความหมายต่อ โรคุ การใช้ชีวิตของตัวละครในภาพยนตร์ใช้ชีวิตไปเรื่อยๆ โดยมีความฝันเป็นสิ่งที่ให้กำลังใจ แต่สิ่งที่พวกเขาได้รับกลับไม่ใช่ความปรารถนาอันสูงสุด แต่การได้รักใครสักคน การได้อยู่ด้วยกันและก้าวไปพร้อมกันต่างหากที่เป็นสิ่งที่สำคัญ การนั่งดูทีวีร่วมกัน ปากการาคาถูก ตัวรถไฟ และแหวนที่ล่องหน จึงมีความหมายมากกว่าที่เราสามารถสัมผัสได้

หนังได้ซ่อนความเป็นชาตินิยมเอาไว้ได้อย่างน่าสนใจผ่านทางภาพของการสร้างหอคอยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นในยุคสมัยของหนังเป็นยุคหลังสงครามโลกครั้งที่2 ญี่ปุ่นที่พ่ายแพ้สงครามจมอยู่กับความทุกข์ โดยสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการพลิกฟื้นประเทศขึ้นมาใหม่โดยการอาศัยสถานะชาตินิยม การสร้างหอคอยโตเกียวในขณะหนึ่งคือการก่อร่างสร้างประเทศญี่ปุ่นขึ้นมาใหม่ โดยมีกำลังหลักคือประชาชน ตัวละครหลักของหนังนั้นเหมือนกับตัวแทนของคนในประเทศญี่ปุ่น ซุซูกิเป็นตัวแทนของคนทำงานและหัวหน้าครอบครัว วาดฝันถึงสิ่งที่ดีกว่าในอนาคต ริว โนะสึเกะเป็นตัวแทนของศิลปินที่ใช้ชีวิตไปเรื่อยๆ แม้ตนเองจะต้องอยู่อย่างยากลำบากแต่ก็ไม่ละทิ้งงานที่ตนเองรัก คนแบบโรคุ คือคนที่มาจากชนบทที่เดินทางมาตามความฝันในเมืองใหญ่ คนแบบหมอทากุมะคือตัวแทนของรุ่นก่อนที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม และท้ายที่สุดคืออิปเปและจุน โนะสึเกะซึ่งคือตัวแทนของคนรุ่นใหม่ที่จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

ในตอนท้ายของหนังที่ตัวละครจะคอยหม่อมองแสงอาทิตย์ที่สาดส่องมาพร้อมกับมองดูหอคอยโตเกียว นั่นคือ การแสดงออกถึงความรุ่งโรจน์ของดินแดนอาทิตย์อุทัย ภาพของคนในชุมชนที่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ช่วยเติมเต็มความเป็นชาตินิยมได้อย่างลงตัว

1.4 สุนทรียภาพของภาพยนตร์

จากแนวคิดของวัลลภกรที่มีว่า “หนังสือบางเล่มและภาพยนตร์บางเรื่องทำให้เรา ร้องไห้ทุกครั้งที่ยกขึ้นมาอ่านหรือดูมัน และอีกครั้งนั่งคงเป็นเพราะเรารักมันเข้าไปแล้ว และ ภาพยนตร์บางเรื่องที่เราไม่ได้ร้องไห้ตั้งแต่ตอนที่ดูครั้งแรก แต่กลับร้องไห้อย่างหยุดไม่ได้ตอนที่ดู เป็นครั้งที่เท่าไรแล้วก็ไม่รู้... ภาพยนตร์ที่อยู่ในดวงใจบางเรื่องไม่ได้ทำให้ร้องไห้ ภาพยนตร์ที่ดู แล้วร้องไห้บางเรื่องก็ไม่ได้ติดอยู่ในดวงใจนานนัก” สุนทรียภาพ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในห้วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นการซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งทั้งดงาม ไพเราะ ซึ่งในภาพยนตร์เรื่อง Always sunset on the third street นี้ เป็นภาพยนตร์ที่นำเอาสุนทรียภาพด้าน นอสตาลเจีย (nostalgia) มาใช้ ซึ่งนอสตาลเจียนี้เดิมนั้นเป็นคำศัพท์ทางการแพทย์ที่นักศึกษาแพทย์ที่ชื่อว่า Johannes Hofer ตั้งให้กับคนไข้ที่มีความเจ็บปวดเพราะเขาปรารถนาที่จะกลับไปยังบ้านเกิด และกลัวที่จะไม่ได้กลับไปอีก แต่ในทุกวันนี้ คำว่านอสตาลเจียนี้ได้ถูกใช้ไปในความหมายถึงการครุ่นคิดถึงสิ่งที่คุ้นเคยในอดีตคือ การระลึกหรือความปรารถนาถึงความหลังเก่า ซึ่งไม่ใช่ความหมายของโรคอย่างตอนแรกเริ่ม (Johannsebastian Bach, 2459 : ออนไลน์)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้พาผู้ชมไปสู่ความรู้สึกถวิลหาอดีต กลับไปสู่ยุคที่เด็กๆ เล่นเครื่องบินกระดาษมากกว่าเล่นเกมคอมพิวเตอร์แบบในปัจจุบัน ยุคที่โทรทัศน์เป็นสิ่งใหม่ที่ทุกคนนั้น ตื่นเต้น ยุคที่โคลาแฟ็งจะมีขึ้น ยุคที่เฟ็งเริ่มนำภาษาอังกฤษมาใช้ในชีวิตประจำวันและยุคสมัยที่ทุกคนในชุมชนยังใกล้ชิดและห่วงใยกันเสมือนคนในครอบครัว การหวนกลับไปนึกถึงอดีตทำให้เรานึกถึงความจริงได้ว่า ในปัจจุบัน ทุกคนล้วนมีชีวิตเป็นของตัวเอง ไม่ว่าจะใครจะซื้ออะไรใหม่ๆ มากี่ไม่ได้มีความหมายโดยรวมอีกแล้ว ทุกสิ่งกลายเป็นความส่วนตัว มีอยู่และเก็บไว้ในอาณาเขตของตนเอง ความหมายของชุมชนในสมัยนี้นั้นต่างกับความหมายของชุมชนในอดีตอย่างสิ้นเชิง

2.ความคิดของชาวญี่ปุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์

2.1 แนวคิดเรื่องชาตินิยมและความเป็นกลุ่ม

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าภาพยนตร์เรื่อง Always sunset on the third street นี้ ได้ใช้แนวคิดแบบ นอสตาลเจียมาใช้ในภาพยนตร์ ซึ่งแนวคิดแบบนี้ได้ถูกนำไปใช้กับแนวคิดชาตินิยม (Nationalism) ซึ่งเน้นการปลุกใจให้พลเมืองเกิดความฮึกเหิมในการสร้างชาติ

ลัทธิชาตินิยมเป็นลัทธิการเมืองที่เน้นความจงรักภักดีต่อรัฐชาติ โดยถือว่าชาติเป็นที่มาของทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมหรือวัฒนธรรม ลัทธิชาตินิยมจึงไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบทางการเมือง แต่เป็นอุดมคติในการดำเนินชีวิต การเกิดรัฐชาติและความรู้สึกในเรื่องความเป็นชาติของคนในแต่ละสมัยแต่ละท้องถิ่น แม้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันไปตามสภาพของภูมิศาสตร์ การเมือง ประวัติศาสตร์และสังคม เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว ชาตินิยมของแต่ละชาติจึงมีลักษณะแตกต่างกัน

ลักษณะสำคัญของชาตินิยม ฮันส์ โคห์น (Hans Kohn) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะร่วมของลัทธิชาตินิยมไว้ดังนี้

1.ความเป็นตัวเองทางวัฒนธรรม โคห์นเห็นว่าพวกชาตินิยมถือว่าความเป็นตัวเองหรือความเป็นเอกราชทางการเมืองนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของลัทธิชาตินิยม ความเป็นตัวเองทางวัฒนธรรมสำคัญพอๆกัน ดังจะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ศตวรรษ 19 เป็นต้นมา พวกชาตินิยมมุ่งศึกษาหาความรู้และวัฒนธรรมของชาติคนทั้งสิ้น กระบวนการนี้มาเสื่อมลงเมื่อวัฒนธรรมตะวันตกกลายเป็นวัฒนธรรมสากลมากขึ้น เช่นในเรื่องความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการศึกษา เป็นต้น การที่ประเทศต่างๆหันมาเปลี่ยนแปลงประเทศของตนให้เจริญแบบตะวันตก ทำให้ต้องศึกษาวัฒนธรรมตะวันตกและละเลยวัฒนธรรมประจำชาติ

โคห์นได้กล่าวถึงการแบ่งประเภทของชาตินิยมของวอลท์ วิทแมน (Walt whitman) ออกเป็น 2 ประเภท คือ ลัทธิชาตินิยมแบบเปิด กับลัทธิชาตินิยมแบบปิด ลัทธิชาตินิยมแบบปิดเน้นเพียงการมีอาณาเขตที่แน่นอน มีระบบการเมืองที่เป็นตัวของตัวเอง โดยไม่เน้นเชื้อชาติและการสืบสายโลหิตเดียวกันเป็นหลักในการวัดความเป็นชาติ ไม่อาศัยการมีศาสนาหรือประเพณีเดียวกัน แต่ถือความเป็นอิสระเสรี การประณีประนอม การเปลี่ยนแปลงได้ และการให้ความสำคัญแก่ปัจเจกชนเป็นหลัก ส่วนลัทธิชาตินิยมแบบที่เน้นวัฒนธรรมประจำชาติ เน้นเชื้อชาติและความสำคัญของตนทางประวัติศาสตร์ เน้นความเป็นบรรพบุรุษเดียวกัน สายเลือดถิ่นกำเนิดเดียวกันซึ่งเป็นที่พบเห็นกันมากนั้น วิทแมนเรียกว่าเป็นชาตินิยมแบบปิด ซึ่งมีลักษณะที่ไม่ยืดหยุ่น ไม่รับระบบคุณค่าใหม่ๆ

2.ความบริสุทธิ์ทางเชื้อชาติ เป็นลักษณะพื้นฐานประการหนึ่งที่พวกชาตินิยมชอบนำมาใช้อ้างเป็นเหตุผลในการสร้างชาติมาตลอด ลัทธิชาตินิยมเชื้อชาตินี้ทำให้ความรู้สึกชาตินิยมรุนแรง ทำให้คนมีสำนึกในเรื่องเชื้อชาติซึ่งก่อให้เกิดลักษณะสำคัญประการหนึ่งคือการถือว่าชาติของตนสูงสุด

3. การถือว่าชาติของตนสูงสุด การนิยมเชื้อชาติทำให้เกิดชาติขึ้น ชาตารวมกันด้วยความรู้สึกชาตินิยม ยึดถือวัฒนธรรมร่วมกันและมีอาณาเขตชัดเจน แต่ทว่าในทางปฏิบัติคนที่มิเชื้อชาติใกล้เคียงกันต่างก็แยกเชื้อชาติของตนออกจากกันเด็ดขาดด้วยอาณาเขต และต่างฝ่ายมักอ้างสิทธิเหนือดินแดนส่วนที่ติดกับอีกฝ่ายหนึ่งเกิดปัญหาพรมแดนขึ้น ในแง่บุคคล ชนกลุ่มน้อยซึ่งอยู่ในดินแดนที่มีชนกลุ่มอื่นเป็นส่วนใหญ่มักจะถูกกดขี่หรือดูหมิ่นจากคนส่วนใหญ่เนื่องจากมีเชื้อชาติต่างกัน และคนส่วนใหญ่ก็เห็นว่าเชื้อชาติของตนสูงกว่า ทำให้เกิดการต่อสู้ทางเชื้อชาติขึ้น (ไม่ปรากฏชื่อผู้เขียน, 2012 : ออนไลน์)

ความเป็นชาตินิยมนั้นทำให้เกิดการแบ่งแยกชาติอย่างชัดเจน แต่ก็เกิดปัญหาต่างๆ ข้อที่เป็นผลสำคัญอย่างเห็นได้ชัดของลัทธิชาตินิยมคือ ลัทธินี้ทำให้ชาติที่เป็นเมืองขึ้นดินร่นที่จะเป็นอิสระและช่วยให้เกิดการรวมพลังกันภายในชาติเพื่อต่อต้านการรุกรานจากภายนอก และด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นได้ว่าชาติใหม่ๆ ซึ่งได้แก่ชาติส่วนใหญ่ในประเทศโลกที่สามไม่ว่าจะเป็นประเทศที่โน้มเอียงไปทางสังคมนิยมหรือเสรีประชาธิปไตยก็ตามมักมีอุดมคติชาตินิยมอยู่ด้วยเสมอ

จากภาพยนตร์เราจะสามารถสัมผัสได้ถึงความเป็นชาตินิยมของชาวญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเป็นชาตินิยมแบบที่ถือว่าชาติของตนสูงสุด มีความคิดของการปลุกกระดมให้ชาวญี่ปุ่นช่วยกันพัฒนาประเทศแทรกซึมอยู่ จะเห็นได้จากในหลายๆ ฉากเช่น ฉากที่จุน โนะสึเกะเขียนนิยายถึงศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นภาพวิหยาการที่ก้าวหน้าต่างๆ โลกที่พัฒนาไปจนถึงมีรถที่สามารถวิ่งบนอากาศได้ เป็นการจินตนาการสื่อถึงความฝันถึงสิ่งในอนาคตว่าชนชาติของตนต่อไปต้องพัฒนาได้มากกว่านี้อีกมาก อีกทั้งยังฉากที่บ้านซุซูกิซื้อตู้เย็นมาใหม่ ทุกคนตื่นตื่นกับสิ่งใหม่ๆ โทโมเอะถามโนะริฟุมิว่า “ทั้งโทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า พ่อจ่ายไปไหวไหมยะ ” โนะริฟุมิตอบว่า “ ใหวะสิ อีก 10 ปีเราก็สบายกันแล้ว...ช่วยกันทำงานนะทุกคน ” นอกจากนี้ยังมีฉากที่โนะริฟุมิบอกกับโรซุว่า “ต่อไปนี้อุตสาหกรรมรถยนต์จะก้าวหน้า การมีบริษัทรถยนต์ก็คงไม่ใช่แค่ความฝัน ฉันทว่าเราจะส่งรถไปขายต่างประเทศได้ด้วยซ้ำไป ฉันทรู้ว่าตอนนี้ร้านเราเป็นร้านซ่อมรถเล็กๆอย่างที่เธอว่า แต่ตอนนี้สงครามจบลงแล้ว อีกหน่อยเราคงมีตึกใหญ่ๆ เธอจะร่วมมือกับฉันทใหม่ ” ฉากที่มีบรรยากาศของการแข่งโอลิมปิก และโนะริฟุมิพูดว่า “โซเวียตไม่มีทางชนะญี่ปุ่น!!” และฉากที่โนะริฟุมิบอกโรซุตอนไปรับที่สถานีรถไฟว่า “นั่นนะหออโตเกียวก ถ้าสร้างเสร็จแล้วจะสูงที่สุดในโลก ” ซึ่งคำพูดนี้เป็นคำพูดที่แสดงออกถึงความความเป็นชาตินิยมของชาวญี่ปุ่นในแง่ที่ถือว่าชนชาติของตนสูงสุดได้อย่างมาก สื่อถึงว่าตอนนี้ที่

ประเทศญี่ปุ่นกำลังฟื้นตัวจากสงครามโลกครั้งที่2ก็เหมือนกับหอโตเกียว และเมื่อประเทศพัฒนาไปแล้ว ในที่สุดก็จะเป็นประเทศที่อยู่เหนือประเทศอื่นๆในโลก

นอกจากนี้หนังสือนี้ยังเสนอถึงความเจ็บปวดที่ชนชาติของตนได้รับมาในอดีต เพื่อเป็นตัวช่วยในการย้ำความเป็นชาติให้แข็งแกร่งมากขึ้น เช่น ฉากที่หลังจากครอบครัวซุซูกิซื้อทีวีมา โนะริฟุมิก็พูดก่อนเปิดโทรทัศน์ว่า “ในที่สุดเราก็มีโทรทัศน์ดูแล้ว จากในอดีต เรารอดชีวิตจากสงครามมา13ปีแล้ว” ฉากที่ลูกค้าในร้านของอิโรมิเล่าถึงเหตุการณ์ที่ถูกและภรรยาของหอมะกุมะเสียชีวิต ตอนระเบิดลงระหว่างทางไปหลุมหลบภัย ลูกสาวอายุ7-8ขวบ ภรรยาเป็นคนดีและสวย ซึ่งลูกค้าก็พูดต่ออีกว่า “ว่ากันว่าเราผ่านพ้นยุคสงครามมาแล้ว” อีกทั้งยังมีฉากที่อ็อปเปร็องขอซื้อเสื้อใหม่ จุนโนะริฟุมิบอกว่า “ตอนสงครามอย่าว่าแต่เสื้อผ้าเลย จะกินยังไม่มี ” และฉากที่โนะริฟุมิพูดว่า “บริเวณแถวนี้ไฟไหม้หมดตอนสงคราม เราไม่มีอะไรกินกันตอนนั้น แต่แค่เดี๋ยวนี้สิ ตึกรามบ้านช่องสร้างกันมากมาย โตเกียวทาวเวอร์ที่เป็นที่1ในโลกก็เกิดขึ้นที่นี่ ทำยที่สุดก็มีโอลิมปิก โตเกียวโอลิมปิก!!!!”

2.2 ศาสนา (ด้านความหวัง)

ชินโตนั้นเป็นนิกายที่ผูกพันอย่างแนบแน่นกับวิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่นมายาวนานจะเห็นได้จากขนบธรรมเนียมของชาวญี่ปุ่น ชินโตนั้นไม่ใช่ศาสนา แต่ชินโตเป็นเพียงลัทธิความเชื่อเพราะไม่มีศาสดาผู้ก่อตั้ง ไม่มีคัมภีร์ แต่มีตำนานและเทพนิยาย ชินโตนั้นเกิดจากธรรมชาติและธรรมชาติก็คือชินโต ชินโตจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทางเผ่าพันธุ์ของชาวญี่ปุ่นที่ซึมซับเข้าไปในวิถีชีวิต ซึ่งชินโตนี้ถือเป็นลัทธิแห่งความงาม ธรรมชาติ ความรักและความศรัทธาของชาวญี่ปุ่นเลยทีเดียว

คำว่าชินโตนี้มาจากอักษรจีนสองตัว คือ เซน (shen) ซึ่งแปลว่า เทพทั้งหลาย อีกตัวหนึ่งคือเต๋า (tao) ซึ่งแปลว่า ทาง รวมความแล้วแปลว่า “วิถีทางแห่งเทพทั้งหลาย” เพราะชาวญี่ปุ่นนั้นบูชาเทพเจ้าเป็นจำนวนมากไม่ถ้วน เทพเหล่านี้เป็นเทพที่มีอยู่ในธรรมชาติ และการที่จะเข้าถึงองค์เทพได้นั้นจะต้องเข้าถึงธรรมชาติ ชินโตจึงสอนให้คนเคารพในธรรมชาติ ดังนั้นชาวญี่ปุ่นนั้นไม่ได้ไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อ “ขอ” แต่ไหว้เพื่อ “ขอบคุณ” (Wikipedia, 2556 : ออนไลน์)

จากภาพยนตร์ที่สื่อออกมาจะเห็นได้ว่า ภาพยนตร์จะสื่อให้เห็นถึงสิ่งในอดีตที่เป็นมาขอบคุณสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อจะผลักดันให้เรามีความหวังสำหรับวันข้างหน้า สื่อให้เห็นถึงว่าเราจะมี

ความสุขได้ อาจจะไม่จำเป็นที่เราต้องมีในทุกๆ สิ่งทุกอย่าง แต่เรามีสิ่งเล็กๆ ที่ทำให้เราารู้สึกสุขใจได้เพียงแค่นั้นก็เพียงพอแล้ว เช่นฉากที่โนะริฟุมิต้มเหล้าและคุยกับเพื่อนสมัยสงครามที่ไปออกรบด้วยกันว่า “ ที่เรามีความสุขแบบนี้มันดีแล้วหรือ ทุกๆ ครั้งที่คิดถึงเพื่อนที่ตายไปในสมรภูมิ ฉันรู้สึกผิดเหลือเกิน อย่างเช่นคืนนี้ พอเห็นหน้าเพื่อนที่รอดกลับมาแล้วมันอดไม่ได้ที่จะนึกถึงคนที่ไม่รอด” เพื่อนของโนะริฟุมิจึงตอบว่า “ไม่เป็นไรหรอกครับ พวกเราที่รอดชีวิตมาได้ก็ควรใช้ชีวิตอย่างมีความสุขให้มากที่สุด ใช้ชีวิตแทนคนที่ตายไป ” ฉากที่นักเขียนนึกถึงพ่อที่เสียชีวิตไปแล้วว่าที่ไม่เลิกเขียนนิยายคงเป็นเพราะพ่อ หลายครั้งที่คิดว่าเลิกเขียนดีกว่า แต่ทุกครั้งก็คิดแบบนี้ ใบบนหน้าพ่อก็จะลอยขึ้นมาทำให้เขาฮึดสู้ และทำให้เขาประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งที่เขาพอใจ ฉากที่โทะโมะอะพูดกับโนะริฟุมิว่า “คุณคะฉันเห็นโรจูจวันนี่แล้วฉันนึกถึงตอนเราแต่งงาน ตอนนั้นสงคามเพิ่งจะสงบ เรามีเสื้อผืนหมอนใบ แต่ฉันตกใจที่ได้รู้ว่าการที่ได้อยู่กับผู้ชายที่ฉันรักมันทำให้ฉันมีความสุขขนาดนี้ แล้วพออึปเปเกิดขึ้นมา คุณก็ขยันทำงานและทำอูนี่ได้สำเร็จ นึกย้อนไปแล้วเราทำได้จริงๆ นะคะ”

ภาพยนตร์นั้นสื่อถึงความคิดของชิน โตที่เรียบง่ายที่ซึมซับเข้าไปสู่ชาวญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตในแง่ต่างๆ หรือในด้านของความคิด นอกจากลัทธิชินโตแล้วศาสนาที่ชาวญี่ปุ่นนับถือกันมากก็คือศาสนาพุทธ ชาวญี่ปุ่นจำนวนมากจะสัมพันธ์กับศาสนาพุทธโดยผ่านพิธีกรรมและการปฏิบัติตามธรรมเนียมที่ดำเนินกันมา การสืบทอดต่อเนื่องเป็นไปภายในกลุ่มไม่ใหญ่มากนัก แต่วัดต่างๆ ก็ยังมีความสำคัญที่คนญี่ปุ่นยังไปวัดอย่างสม่ำเสมอแม้ว่าจะรับรู้คำสอนทางศาสนาไม่มากนักก็ตาม

อย่างไรก็ตามพิธีกรรมทางพุทธศาสนาก็มีความสำคัญน้อยลงไปเรื่อยๆ ดังจะเห็นได้จากในภาพยนตร์ที่ในตอนสุดท้ายที่โรจูแต่งงาน โรจูก็แต่งงานในโบสถ์ ชูชูกิจึงถามภรรยาว่าทำไมโรจูถึงแต่งงานในโบสถ์ไม่แต่งงานในวัด ทำให้เห็นว่าหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว สภาพสังคมญี่ปุ่นได้เปลี่ยนไป ทำให้เสถียรภาพของแนวคิดแบบชินโตและพุทธศาสนาไม่แน่นอน ต้องต่อสู้กับวัฒนธรรมแบบสังคมนิยมที่มุ่งความก้าวหน้าและการเอาใจเอารัดเอาเปรียบ

3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและค่านิยมที่ปรากฏในภาพยนตร์

3.1 สังคมและค่านิยมของชาวญี่ปุ่นก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

สังคมญี่ปุ่นนั้นเป็นสังคมที่มีความเป็น “กลุ่ม” มาตั้งแต่อดีต เนื่องจากสังคมชาวญี่ปุ่นในสมัยก่อนเป็นสังคมเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันในการทำมาหากิน อีกสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนข้อคิดนี้คือในสังคมนั้นยังมีความเชื่อที่เกื้อหนุนความสำนึกถึงความสำคัญของกลุ่มด้วย ไม่ว่าจะเป็น ความเชื่อของศาสนา รัฐนั้นมีความสำคัญในการทำให้ความสำนึกของความเป็นกลุ่มของชาวญี่ปุ่นนั้นแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับหมู่บ้าน ทั้งการปกครองที่มีผู้ปกครองแคว้นแยกกันไปเป็นส่วนๆ โดยผู้ครองแคว้นสามารถสร้าง ความสัมพันธ์กับหน่วยที่เป็นฐานของชุมชนชาวบ้านคือหมู่บ้าน โดยผ่านหัวหน้าหมู่บ้าน การสร้างความสัมพันธ์เช่นนี้ทำให้ผู้ครองแคว้นสามารถบริหารงานได้อย่างทั่วถึง ทำให้รัฐมีบทบาทในการควบคุมแนวคิดของชาวญี่ปุ่นอยู่ไม่น้อยเลยทีเดียว รัฐใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือในการสร้างการยอมรับอำนาจรัฐของชาวบ้าน เช่น การสร้างลำดับชั้นของลัทธิชินโตให้ลัทธิชินโตของรัฐอยู่ในระดับที่สูงสุด และลัทธิชินโตของรัฐนี้ก็จะสร้างแบบแผนของพฤติกรรมที่ทำให้มีความจงรักภักดีต่อกลุ่มของตนเอง จากพื้นฐานของการดำรงชีวิตด้วยการทำอาชีพเกษตรกรรมและพลังของรัฐที่ได้หล่อหลอมทำให้ความสำนึกของความเป็นกลุ่ม ทำให้สำนึกนี้เป็นเรื่องที่ฝังอยู่ในความรู้สึกของสังคมชาวญี่ปุ่น โดยทั่วไป

ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ในขณะนั้นญี่ปุ่นนั้นถือเป็นประเทศมหาอำนาจของเอเชีย ตะวันออกจนถึงขั้นที่กล่าวได้ว่าในที่สุดญี่ปุ่นก็สามารถยืนหยัดในสังคมนานาชาติได้อย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับประเทศมหาอำนาจตะวันตก หลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่งญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมอันดับหนึ่งในเอเชีย ถึงแม้ว่าจะยังเจริญไม่เท่าประเทศมหาอำนาจตะวันตกก็ตาม แต่การกระจุกตัวของประชากรในเมืองหลวงก็เพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้รูปแบบการใช้ชีวิตของคนญี่ปุ่นนั้นเปลี่ยนไปเป็นแบบตะวันตกมากขึ้น เช่นการกินเอมู เนื้อวัว ได้เริ่มมาเป็นที่แพร่หลาย พนักงานบริษัทหันมาสวมเสื้อผ้าแบบตะวันตก เด็กนักเรียนเริ่มหันมาสวมเสื้อผ้าที่ทำจากผ้าฝ้าย แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการเข้ามาอาศัยในประเทศแบบสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สองมากนัก (คงศักดิ์ สันติพิทักษ์วงศ์, 2528 : ออนไลน์)

ในด้านของภาพยนตร์เรื่องนี้ จะแสดงออกถึงช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้น้อยมาก เนื่องจากในภาพยนตร์จะเน้นถึงการฟื้นฟูประเทศในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สองมากกว่า เพื่อ

สื่อถึงแนวคิดชาตินิยมที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นนั้นรักชาติและช่วยกันพัฒนาประเทศ จึงมีภาพของ สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่งแสดงออกมาน้อยมาก

3.2 สังคมและค่านิยมของชาวญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

สิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945) ญี่ปุ่นกลายเป็นประเทศผู้แพ้สงคราม ความหวังในการสร้าง จักรวรรดิญี่ปุ่นที่สร้างมานานนับสิบปีได้พังทลายลง สหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีอำนาจในญี่ปุ่นและ ช่วยพัฒนาญี่ปุ่นจนกลายเป็นมหาอำนาจของโลกได้อีกครั้ง

หลังจากฝ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ว สหรัฐอเมริกาได้เข้ามาจัดการญี่ปุ่น โดยให้ญี่ปุ่นมี รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในปี ค.ศ. 1946 ถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดที่เคยมีมา สมเด็จพระ จักรพรรดิทรงประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ณ ที่ประชุมสภาไดเอท ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1946 นับว่ามีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง เป็นการประกาศว่าอำนาจอธิปไตยมาจากปวงชน ชาวญี่ปุ่น และให้จักรพรรดิมีแต่เพียงอำนาจตามระเบียบอย่างที่ยกษัตริย์อังกฤษมีเท่านั้น มีรายการที่ แสดงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้อย่างละเอียด เช่นสิทธิในการทำงาน และเสรีภาพทาง สังคม และสิ่งที่ทำให้ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็วนั้นคือ ความช่วยเหลือจาก สหรัฐอเมริกา เช่นการช่วยซื้อสินค้า และจ้างการบริการของชาวญี่ปุ่นระหว่างเกิดสงครามเกาหลี ทำ ให้ญี่ปุ่นมีรายได้ นำไปใช้พัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งรัฐบาลส่งเสริมการลงทุน ด้วย นโยบายเกี่ยวกับภาษีและเงินกู้ มีการจัดตั้งองค์กรการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1946 ที่สั่งห้ามญี่ปุ่นไม่ให้มี ทหาร ยุทธปัจจัย อาวุธสงคราม ทำให้ญี่ปุ่นไม่ ต้องใช้เงินในการพัฒนากองทัพ งบประมาณได้นำมาใช้พัฒนาการพัฒนา เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ การศึกษา สาธารณะสุขได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแม้ญี่ปุ่นจะได้รับความเสียหายจากสงครามมากมาย แต่ ความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ ความมีระเบียบวินัย ความขยันขันแข็ง ของชาวญี่ปุ่นเองที่ได้วาง เอาไว้ในช่วงพัฒนาประเทศก่อนสงคราม ทำให้ญี่ปุ่นฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว (วาทิน สานดี สันติ, 2553 : ออนไลน์)

ดังจะเห็นได้จากการแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงผ่านภาพยนตร์ เช่นการเปลี่ยนผ่านจาก โทรทัศน์ขาวดำไปสู่โทรทัศน์จอสี ฉากที่เพื่อนที่ทำงานของอิโรมิบอกเธอว่า “ยุคนี้แล้วเราอยาก แต่งงานกับใครก็ยอมได้” จะเห็นได้ถึงการเปิดกว้างมากขึ้นของสังคม ที่เริ่มนำแนวคิดของชาติ ตะวันตกเข้ามา ทั้งความคิดที่เริ่มเปลี่ยนไป การนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ทับศัพท์เป็นคำพูด ในชีวิตประจำวัน ยุคที่ผู้หญิงหันมาแต่งตัวกันมากขึ้น มีผู้หญิงที่ทำงานบริษัทต่างๆที่แต่ก่อนผู้หญิง จะเป็นแม่บ้านอยู่เลี้ยงลูกเหมือนโทโมเอะ อิปเปที่อยู่วงดนตรีของโรงเรียนที่ใช้ชื่อวงเป็น

ภาษาอังกฤษว่า Sunshine brother ภาพของร้านน้ำแข็งไสที่ปัจจุบันกลายเป็นตู้โกล่าหยอดเหรียญ ฉากที่เหล่าแม่บ้านบ่นกันว่าตากผ้าเพียงแป๊บเดียวก็สกปรกเพราะมีควันในอากาศอยู่เยอะ ทั้งหมดนี้ ลือถึงสภาพความเป็นอยู่ที่ค่อยๆเปลี่ยนแปลงไปของชาวญี่ปุ่นสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ ภาพยนตร์ไม่ได้สื่อออกมาอย่างโจ่งแจ้งหรือเจาะลึกมากมาย แต่เป็นการแทรกรายละเอียดเล็กๆลงไป ซึ่งถ้าผู้ชมภาพยนตร์นั้นชมตั้งแต่ภาค1 ไล่ไปถึงภาค3 ก็จะค่อยๆสัมผัสได้ถึงบรรยากาศที่ค่อยๆ เปลี่ยนไปผ่านการใช้ชีวิตของตัวละคร ได้ทีละเล็กทีละน้อย

ปัจจุบัน ญี่ปุ่นได้ชื่อว่าเป็นผู้นำด้านเศรษฐกิจประเทศหนึ่งของโลก เป็นประเทศเดียวที่ ดำเนินการผลิตเพื่อสันติสุขแทนที่จะผลิตเพื่อสงคราม สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมการต่อเรือ ของญี่ปุ่น เครื่องแต่งกาย อาหารสำเร็จรูป ฯลฯ เป็นที่นิยมไปทั่วโลก ซึ่งความสำเร็จของประเทศ ญี่ปุ่นทั้งหมดนั้นมีจุดเริ่มต้นมาจากสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สองนี่เอง

สรุปผลการศึกษา

ภาพยนตร์เรื่อง Always sunset on the third street นี้มีการเล่าเรื่องแบบนอสตาลเจียที่ทำให้ผู้ชมนั้นหวนนึกถึงอดีต โดยภาพอดีตที่สื่อออกมาคือภาพของชุมชนที่น่ารัก สงบร่มเย็น ทุกคนช่วยเหลือกัน ซึ่งสิ่งนี้เปรียบเสมือนภาพในฝัน เป็นการโหยหาอดีตแบบอุดมคติ ซึ่งอดีตแบบอุดมคตินี้ อาจจะมีจริงหรือไม่มีจริงก็ได้ แต่ผู้กำกับนั้นเลือกที่จะเสนอมุมมองของหนังออกมาในมุมมองนี้ ซึ่งแนวคิดการโหยหาอดีตแบบอุดมคตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าชุมชนในจินตกรรม ซึ่งชุมชนในจินตกรรมนี้มองในอีกแง่หนึ่งก็คือ ชาติ เพราะสมาชิกในชาตินั้นไม่อาจรู้จักสัมพันธ์กันทั้งหมด แต่มีสำนึกของความเป็นชุมชนเดียวกันในจินตนาการ ซึ่งก็คือการแทรกความเป็นชาตินิยมเข้าไปในภาพยนตร์นั่นเอง ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ที่มีแนวความคิดของความเป็นชาตินิยมอยู่ในแทบจะทุกๆ ฉากของภาพยนตร์ ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ยังได้เสนอแนวคิดอีกว่า แม้บนทศรูปของหลายๆ ชีวิตจะไม่ได้สวยงาม แต่ทุกๆ คนต่างก็มีความหวังกับชีวิต ด้วยความเชื่อเดียวกันที่ว่า แล้วทุกอย่างจะค่อยๆ ดีขึ้นเอง

บรรณานุกรม

หนังสือ และเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

อรรถจักร สัตยานุรักษ์. **Japanization**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์Openbooks, 2548.

ประชา สุวิธานนท์. **แต่เนื้อเถื่อนหนังเล่มสอง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2542.

กาญจนา แก้วเทพ. **วิจารณ์หนังทัศนะใหม่**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจเนเดอร์เพรส, ม.ป.ป.

ดร.กาญจนา แก้วเทพ. **วิจารณ์หนังทัศนะใหม่2**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจเนเดอร์เพรส , 2537.

Nobutaka Ike. **ปาฏิหาริย์ญี่ปุ่น**. แปลโดย สมบูรณ์ สุขศิลป์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พาสโก, 2523.

แมริอุส บี. แจนเสน. **โลกทัศน์ญี่ปุ่น**. แปลโดย ชาติชาย พณานานนท์และโกวิท วงศ์สุรวัฒน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2526.

มณฑา พิมพ์ทอง. **ปัญหาของสตรีญี่ปุ่น:ภาพสะท้อนจากวรรณกรรมหลังสงครามโลกครั้งที่2**.

กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

“Always จาโตเกี่ยวข้องกับมายางิ...จะอย่างไรก็ไม่สิ้นหวัง.”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

http://www.maticchon.co.th/news_detail.php?newsid=1300338928&gripid=no&catid=08 2554.

”Always sSun set on the third street.”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

<http://www.nangdee.com/webboard/viewtopic.php?t=17579> 2554.

“Nostalgiaคืออะไร.”.

[ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก:

<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=historyandphilosophy&date=19-12-2006&group=12&gblog=19>.

“ลักษณะสำคัญของลัทธิชาตินิยม.”.

[ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก:

<http://history-nationalism.exteen.com/20120129/entry>.

“จีนโต.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://history-nationalism.exteen.com/20120129/entry>.

“วิวัฒนาการทุนนิยมของญี่ปุ่น.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.openbase.in.th/files/tbj161.pdf>.

“ญี่ปุ่น การพัฒนาประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ 2.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://www.gotoknow.org/posts/378648>.